http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection
Jeff and Toby Herr Collection
08/03/2006

Зорка Скиба
Former Yugoslavia Witnesses Documentation Project
Serbian
RG-50.586*0016

Трака 1

У овом интервју, Зорка Скиба прича о њеном животу током Немачке окупације, ослобођења и рата у Босни. Говори о потешкоћама после смрти њених родитеља. Фокусира се на мучење које су преживели она и остала деца у концентрационом кампу за децу. Описује различите начине на које су били мучени и малтретирани. Зорка прича о свом животу у Загребу након сто је била осиновљена. Сведочи о рату у Босни и потешкоћама са којим се је сусрела.

[01:] 01:09:07 – [01:] 11:13:15

Она прича о доласку усташа и немачке војске након формирања Хрватске државе и како су пљачкали продавнице и народ; коментарише како су Србе и Јевреје отпуштали са посла и планирали да их униште са простора Хрватске; прича о свом породичном животу и првом малтретирању које су доживели од стране усташа на дан своје славе; говори о етничком саставу становништва у њеном селу; изражава чуђење свог оца збор таквог изненадног агресивног понашања Хрвата према Србима; сећа се инцидента у коме је један усташа пуцао на немачког војника и затим оптужио Србе да су то они урадили; каже да је поводом тога ухваћено и обешено 27 Срба чијем су погубљењу били приморани да присуствују; прича како су њен отац и стриц одведени у затвору за Србе на превару; сведочи о томе како је **Омер Алагић,** исти човек који је одвео њеног оца и стрица, запалио шталу и кућу и убио јој мајку; прича како су одводили мушкарце у затвор, затим их водили у Шушњар и бацали у јаме, а потом палили српске куће.

[01:] 11:13:16 – [01:] 22:22:01

Она говори о томе како су се њих деветоро браће и сестара, на дан када су им спалили кућу, крили у кукурузу бежећи од **Омера**; сећа се како је у том страху да не буду откривени њихова сестра крпом ућуткала најмлађег брата што је узроковало његову смрт; прича како од тих траума има кошмаре; сведочи о томе како је једна крава преживела и била им једини извор хране, али коју је један Хрват, са намером да убије њих, убио краву; прича како су спавали по хрватским и муслиманским шталама, скривали се по шумама, јели воће, и како су у Сантском Мосту просили да би преживели; прича како су једном приликом када су ноћили на тавану железничке станице били сведоци малтретирања затвореника од стране усташа на путу до Шушњара, где су их потом бацали у јаме, које су марали сами копати.

[01:] 22:22:02 – [01:] 32:26:15

This is a verbatim transcript of spoken word. It is not the primary source, and it has not been checked for spelling or accuracy.

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

Она сведочи о томе како оковани затвореници копају јаме и како се свуда у околини налазе лешеви; прича како су следећег дана јаме прекривене земљом и како су највероватније сви затвореници бачени ту; прича како су бунари пуни проливене људске крви, те да су воду пили из реке Сане; говори о депортовању њих петоро за Загреб од стране Међународног црвеног крста, одласку једне сестре у Партизане и избеглиштву друге две; прича о тродневном путовању, без хране и воде, до Загреба; говори о њиховом збрињавању у Дому за глувонеме, који је претворен у сабирни центар за ратну сирочад; прича како је ту било на стотине деце, а хране веома мало коју су себи могла да приуште само најјачи.

[01:] 32:26:16 – [01:] 40:46:19

Она прича о њиховом преласку у Јастребарски логор за децу; описује логор и распоређивање деце различитих узраста; прича како дечаке регрутују у будуће усташе; каже да се чувари иживљавају на децу пуштајући да их пси, посебно тренирани за то, растргну; говори о томе да их је директор логора, Алојз Слепинац, сликао, представио као хрвтску децу свим католичким земљама и на основу тога присвајао сву помоћ за себе; прича о деци до четири године која су најгоре третирана и држана у најлошијим условима.

Трака 2

[02:] 01:02:06 – [02:] 13:10:15

Она прича о ханџак дивизији и њеном саставу; говори о томе како је партизанска чета њене сестре ухватила Омера Алагића и убила га; коментарише како су затвореници из Житног Магазина затвора за Србе мирно ишли у смрт под претњом да ће им убити породице ако буду пружили отпор; памти конверзацију између њене сестре и Стојанке Ерцег која је преживела Житни Магазин о мучењу и малтретирање Срба у логору; прича о Јастребарском логору за децу, како су деца умирала од тифуса и о управи логора; говори о гробару који је био задужен за затрпавање мртве деце; сведочу како је управа логора наредила да се и жива деца сахране како би ослободили места у логору; прича како је и она била изабрана да буде сахрањена и како јој је гробар поштедео живот; сведочи како је на стотине деце било сахрањивано сваког дана; говори о томе како су масакрирали децу и како је она преживела клање; [показује ожиљак који је задобила при покушају клања].

[02:] 13:10:16 – [02:] 24:34:19

Она прича како је међународни црвени крст наредио да се деца пребаце из подрума на први спрат зграде; говори како су се услови побољшали и како су почели боље да се брину о њима; коментарише како су били приморани да уче католичке молитве и усташке песме; прича како су их малтретирали за сваку ситницу; говори како су их једном

This is a verbatim transcript of spoken word. It is not the primary source, and it has not been checked for spelling or accuracy.

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

приликом затворили у подрум и тукли ланцем; сећа се како је једног дана дошо бискуп из Загреба и покрстио их у католичку веру; говори о ритуалу прекршћивања; прича о бољем третману после прекршћивања; прича о томе како су почели да их осиновљавају хрватске породице; коментарише како ју је усвојио чувар логора **Славко Дасовић**.

[02:] 24:34:20 – [02:] 40:50:08

Она прича како су партизани једном приликом ослободили 900 дечака из логора; говори о слабој исхрани која је проузроковала разне болести; сећа се како јој је брат причао како је медицинска сестра убила једног дечака само зато што је реко да ће његов отац доћи да га узме; говори о томе како је њен брат покушао да побегне из логора и како је ухваћен и кажњен; коментарише како су правили сапун од болесне и мртве деце и како су хранили свиње с њима; прича како су и Хрватску децу малтретирали; говори на које све начине су их тукли и злостављали.

Трака 3

[03:] 00:51:16 – [03:] 14:20:11

Она прича о медицинским сестрама и њиховим дужностима и описује просторију у којој су спавали; говори о томе како је главна медицинска сестра одређивала казне а медицинске сестре и усташе извршавали; сећа се чувара логора који ју је усвојио и како ју је одвео у Загреб; прича о њеном смештају у Загреб и како су се понашали према њој; говори о јеврејки са којом је делила стан и како ју је спасила од усташа; сећа се како ју је **Славко Дасовић** одвео код своје сестре и како ју је одвео у католичку цркву да би је покрстио и извадио крстни лист; прича како су је уписали у школу.

[03:] 14:20:12 – [03:] 27:19:16

Она прича како су јој дали нову самоличност; говори о томе како је бежала из школе и ишла на пијацу; говори о пропаганди коминизма и **Јосифу Брозу** у школи после ослобођења; сећа се како је у стану код **Јелке** – сестре **Славка Дасовића** становао и један студент **Иван Сабо** који је сарађивао са партизанима; прича како су је редовно посећивали социјални радници; коментарише како је посетила јеврејку којој је спасила живот и како јој је њен син посветио књигу у знак захвалности; прича о књизи и животу јеврејке и њеног сина.

[03:] 27:19:17 – [03:] 41:40:14

Она прича о сусрету са Иваном Сабом у Загребу; говори о томе да је добијала социјалну помоћ; коментарише како је за први пут у петом разреду стекла пријатељицу; прича о свом повратку у Сански Мост и сусрет са породицом; говори о узбуђењу које је осетила

This is a verbatim transcript of spoken word. It is not the primary source, and it has not been checked for spelling or accuracy.

http://collections.ushmm.org
Contact reference@ushmm.org for further information about this collection

кад се је вратила кући; говори о сусрету са сестром **Невенком**; објашњује како јој је сестра убила **Омера Алагића**; прича о сукобу између њене сестре и Јелке; говори о сусрету са осталом браћом и сестрама.

Трака 4

[04:] 00:41:01 – [04:] 10:55:08

Она прича како је завршила средњу школу и како је упознала свог будућег мужа; говори о томе како су се преселили да живе у Мостару; сећа се како је Славко долазио из Америке у посету; прича како се је **Јелка** разболела и потом умрла и како је годину касније и **Славко** преминуо; говори о својој породици и како је ћутала о својим страдањима из детињства; коментарише како је присуствовала на скупу преживелих логораша у Загребу; сведочи о томе како је добила позив за ручак од начелнице часних сестра самостана; говори о томе како је то била једна од часних сестри из логора која их је малтретирала и како је намеравала да је отрује; прича како ју је једна часна сестра упозорила да не иде на ручак; прича о томе како су усташе дошли 1992 и како су сви срби напустили Мостар; говори о свом повратку после рата 1997 и како је читав Мостар био у рушевинама;

[04:] 10:55:09 – [04:] 18:28:08

Она прича о тешкоћама на које је наишла у Мостару; говори о томе како није могла да извади документа за само личност и како су је сматрали мртвом; сећа се како је посетила једну породицу чијој је деци била наставница; коментарише како је срела човека који ју је прогласио мртвом; говори о томе како су усташе намеравали да је убију и како пошто је она побегла они убили другу особу тврдећи да је то **Зорка Скиба**; коментарише како је отишла до стана и како је затекла неку породицу; прича како ју је један свештеник упозорио да она није пожељна у Мостару и да јој прети смртна опасност; говори како је свој случај пријавила међународној полицији и како сумња на медицинску сестру Грациозу из Јасеновачког логора за децу како је она наредила њено убиство; коментарише како су јој њени ђаци помогли да извади документа и прими пензију;

This is a verbatim transcript of spoken word. It is not the primary source, and it has not been checked for spelling or accuracy.